حکومەتی هەرێمی کوردستان
وەزارەتی تەندروستی
فەرمانگەی تەندروستی هەولێر

پێداچوونەوەی ساڵانە بۆ کار و چالاکییەکانی بەشی پاراستنی تەندروستی 2007

د.سرهنگ جلال
sarhangjambaz@yahoo.com

بەشی پاراستنی تەندروستی

- هۆبەی چاودێری دایکان و مندالآن
  - یەکەی کوتان
  - یەکەی پرۆگرامی پشکنین بۆ منداڵی کەم ئەندام
  - پرۆگرامی بەدخۆراکی
  - هەوکردنی هەناسە لە مندالآن
- هۆبەی نەخۆشیە نەگوازراوەکان
  - پرۆگرامەکانی نەخۆشی شەکرو پاڵە پەستۆی خوێن
  - یەکەی نەخۆشیە دەرونیەکان
  - پرۆگرامی بە ساڵآچوان
- هۆبەی تەندروستی قوتابخانەکان
  - یەکەی چاودێری قوتابخانەکان
  - پرۆگرامی ددان
  - پرۆگرامی چاو
- هۆبەی نەخۆشیە گوازراوەکان
  - یەکەی نەخۆشیە زایندیەکان
  - کۆنترۆڵی سکچون و مشە خۆرەکانی ریخۆڵە
  - یەکەی شاند کراوەکان
  - کۆنترۆڵی قرتێنەرەکان و مێروە پزیشکیەکان
  - یەکەی نەخۆشیە هاوبەشەکان
  - کۆنترۆڵی مەلاریا
  - یەکەی هەوکردنی ڤایرۆسی جگەر
  - پرۆگرامیDOTS و نەخۆشیەکانی سینگ
  - یەکەی پەتاگری
- هۆبەی ڕۆشنبیری تەندروستی
  - یەکەی مەشق
  - یەکەی ڕۆشنبیری و ڕاگەیاندن
- یەکەی ئاو
- هۆبەی چاودێری تەندروستی وخاڵە سنوریەکان
  - یەکەی وەرگرتنی نموونەی خۆراك
  - یەکەی پشکنین و چاودێری
  - یەکەی ڕۆشنبیری

جالاکیەکانی یەکەی کوتان لە سالی 2007

- کارکردنی یەکەکانی کوتان رۆژانەلە بنکەکانی ناو شار و ئەو بنکانەی کە خزمەتی شوێنیکی فراوان دەکەن وە هەفتەی دوو جار یان زیاتر لەو بنکانەی کەبـجوکن.
- دابەشکردنی ماکوتە بەسەر بنکە کانی کوتان.
- بەردەوام بوونی کاری تیمی بەدواداجوونی بەرنامەی کوتان لە بنکە تەندروستیەکان.
- بەردەوام بوونی کاری تیمی بەدواداجوونی ساردکەرەوەی پاراستنی ماکوتەکان وە جاکردنەوەیان.

بەردەوامە:

- کوتانی 8695 قوتابی پۆلی یەکەمی سەرەتایی بە ماکوتەی دووانی یان سیانی وە ئفلیجی مندال بە هەکاهەنگەی لەگەل هۆبەی قوتابخانەکان.
- کوتانی 4188 لە حاجیانی مالی خوا بەماکوتەی دووانی و ئەفلەوەنزا و هەوکردنی مێشک بە هەکاهەنگەی لەگەل هۆبەی شاندکراوان.
- کۆبونەوەی مانگانە لەگەل لێپرسراوانی کوتانی بەرێوەبەرایەتیەکان بۆ بەدواجونی رێژەی کوتان وە جارەسەر کردنی هەر گیروگرفتیک.
- کوتانی 4061 لە کرێکارانی جێشتخانەکان وە بەشداربوانی مەلەوانگاکان بە ماکوتەی تایفۆئید بە هەماهنگی لەگەل هۆبەی جاودێری تەندروستی.

ريژەی كوتان لە سالی 2007

EPI coverage 2007

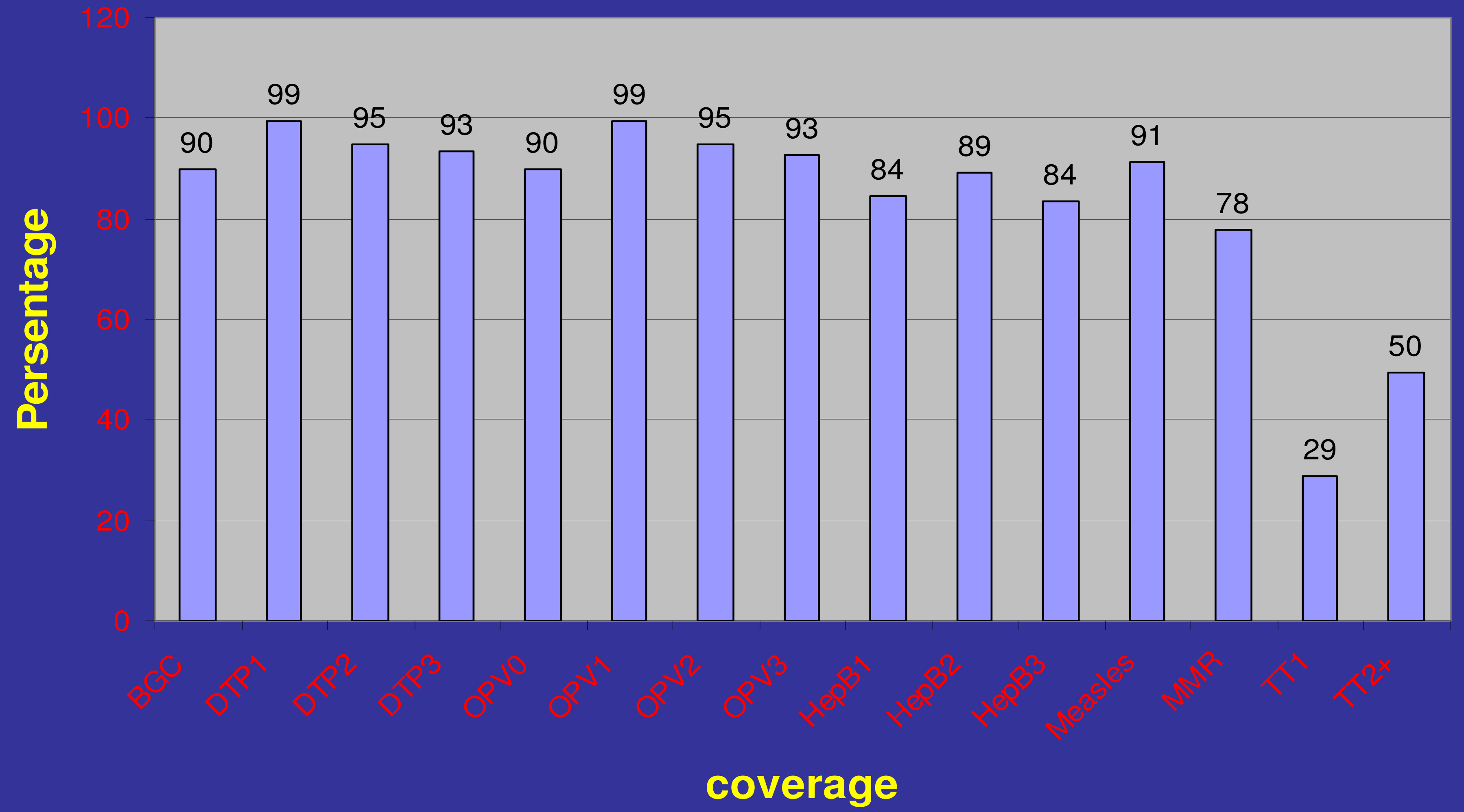

رێژەی کوتان بەپێی بەریوەبەرایەتیەکان 2007

TT2+ %	TT1 %	MMR%	Measles%	Hb3%	polio 3%	DPT3%	BCG%	بەرێوەبەرایەتی
50.1	31.6	66.6	81.5	85.8	90.2	91.7	108	ناو شار
58.9	22.4	85.5	91.3	79.6	93.3	93.5	58.1	دەشتی هەولێر
29.0	15.9	89.1	110.2	75.1	93.6	93.6	87.9	شقلاوە
29.5	22.6	86.1	106.8	83.6	88.6	88.6	94.2	سوران
30.9	18.7	88.0	104.3	99.1	109.2	109.2	87.1	بارزان
42.9	16.0	109.5	124.4	97.6	106.8	106.8	90.7	جومان
75.7	70.3	82.5	95.3	84.3	100.5	100.5	92.3	کویسنجق
50%	**29%**	**78%**	**91%**	**84%**	**93%**	**93%**	**90%**	**کۆی گشتی**

جالاكيەكانى بەرنامەى قەلاجۆكردنى نەخۆشى ئفليجى مندال

year	Spring PNIDs		Fall PNIDs		OPV3 coverage	AFP cases	POLIO cases
	1st round	2nd round	1st round	2nd round			
1998	94%	98%	95%	98%	63%	2	0
1999	98%	99%	102%	101%	95%	13	0
2000	109%	110%	102%	101%	91%	9	0
2001	100%	107%	103%	96%	69%	18	0
2002	92%	92%	90%	93%	96%	13	0
2003	96%	96%	Not done	Not done	96%	13	0
2004	Not done	Not done	93%	97%	86%	9	0
2005	Emergency PNID At Jun and July		95%	98%	83%	12	0
2006	95%	97%	95.7%	99%	99%	14	0
2007	Not done	Not done	92.5%	96%	93%	15	0

جالاكيەكانى بەرنامەى نەهيشتنى نەخۆشى سۆريكە

year	Age group	Campaign Coverage	Vaccine used	Meseales cases
2002	9 month to 5 years	91%	Measles	1780
2003	NO Campaign conducted			219
2004	6-12y	93.5%	MMR	78
2004	1st grade primary school children	96%	MMR	
2005	12 to 60 month	97%	MMR	26
2006	NO Campaign conducted			No confirmed cases
2007	12 to 60 month	94.5%	MMR	No confirmed cases

جالاکیەکانی هۆبەی نەخۆشیە گوازراوەکان

ئاماری نەخۆشییە گوازراوەکان لە ساڵی 2007

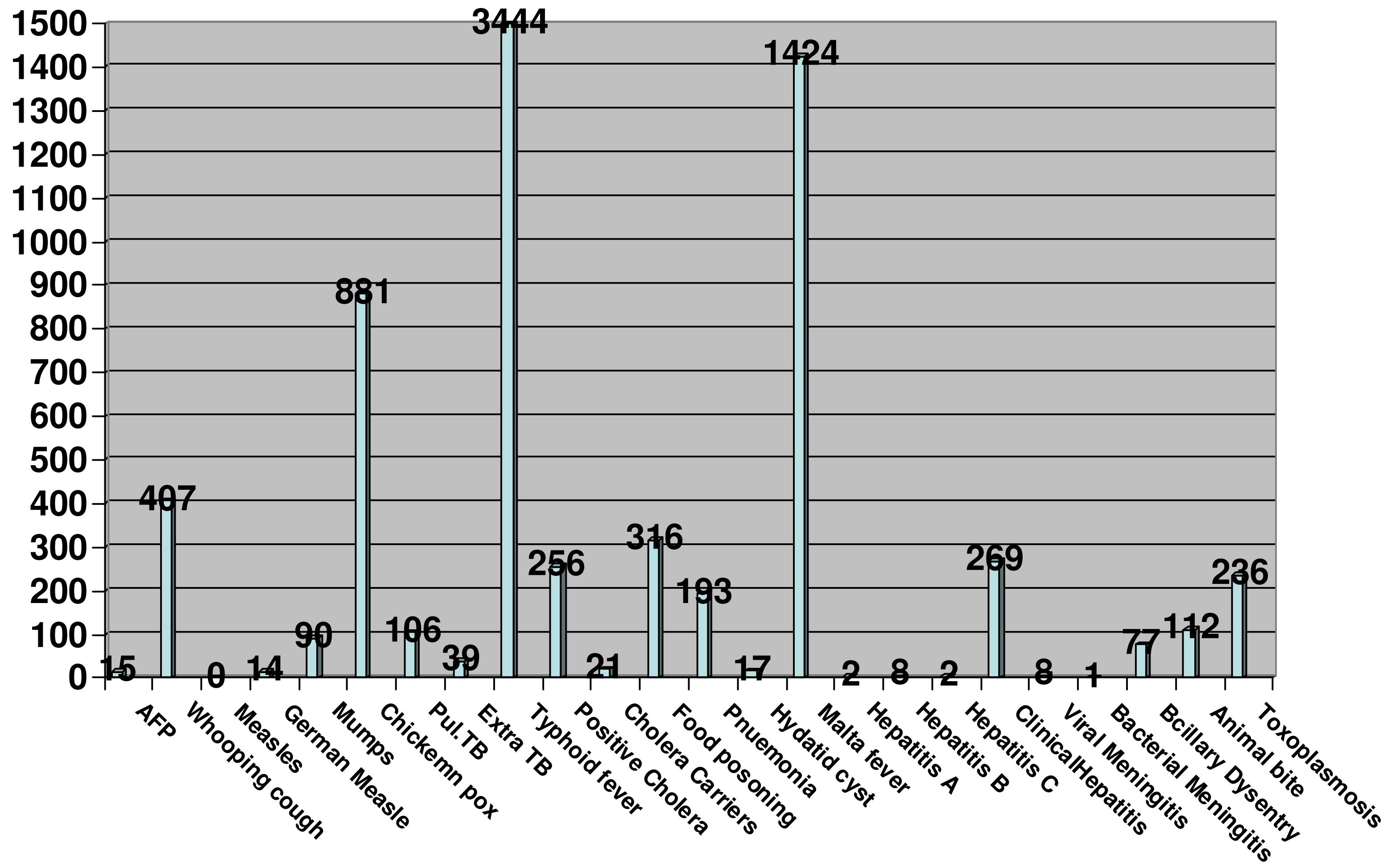

ژمارەی بەشداربووانی خولەکانی هۆبەی نەخۆشییە گوازراوەکان لە پارێزگای هەولێر 2007

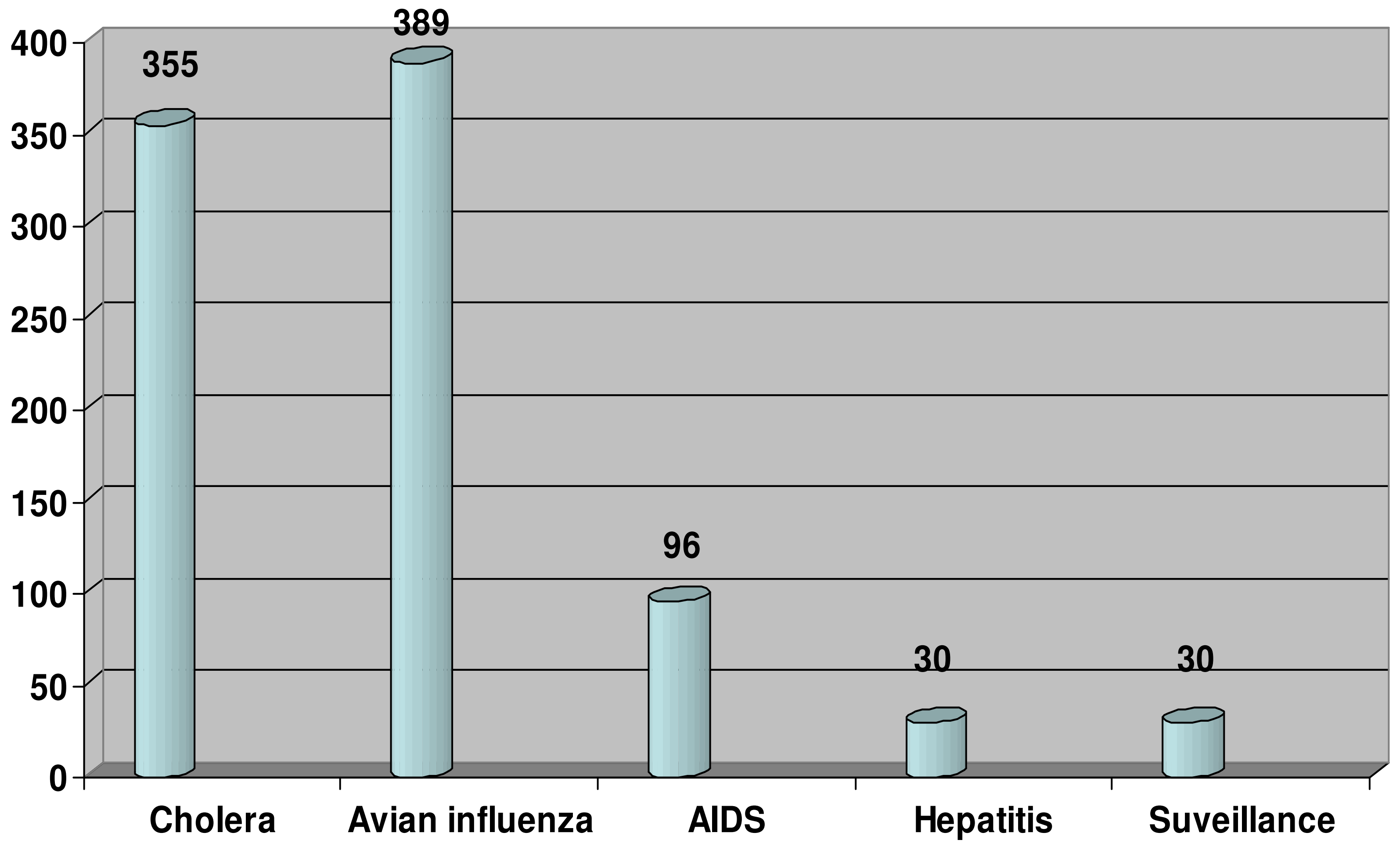

رێژەی تووش بوون بە بە هەوکردنی ڤایرۆسی جگەر جۆری (ب) لە نێو
کۆمەڵی مەترسیدار لە هەولێر ساڵی 2007

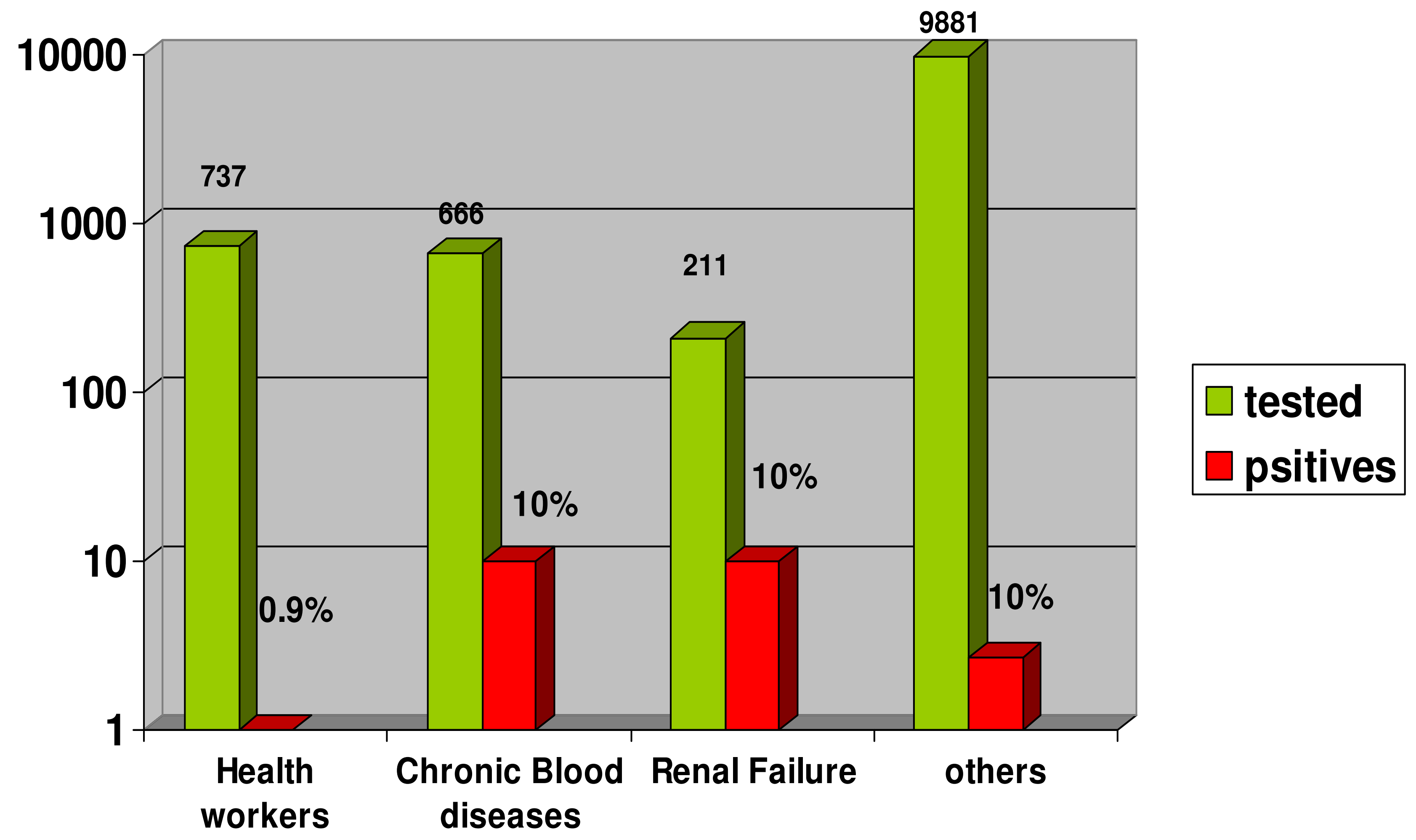

ژمارەی هەڵگری ڤایرۆسی جگەر جۆری (ب) و (سی) لە بوتڵی خوێن لە هەولێر ساڵی 2007

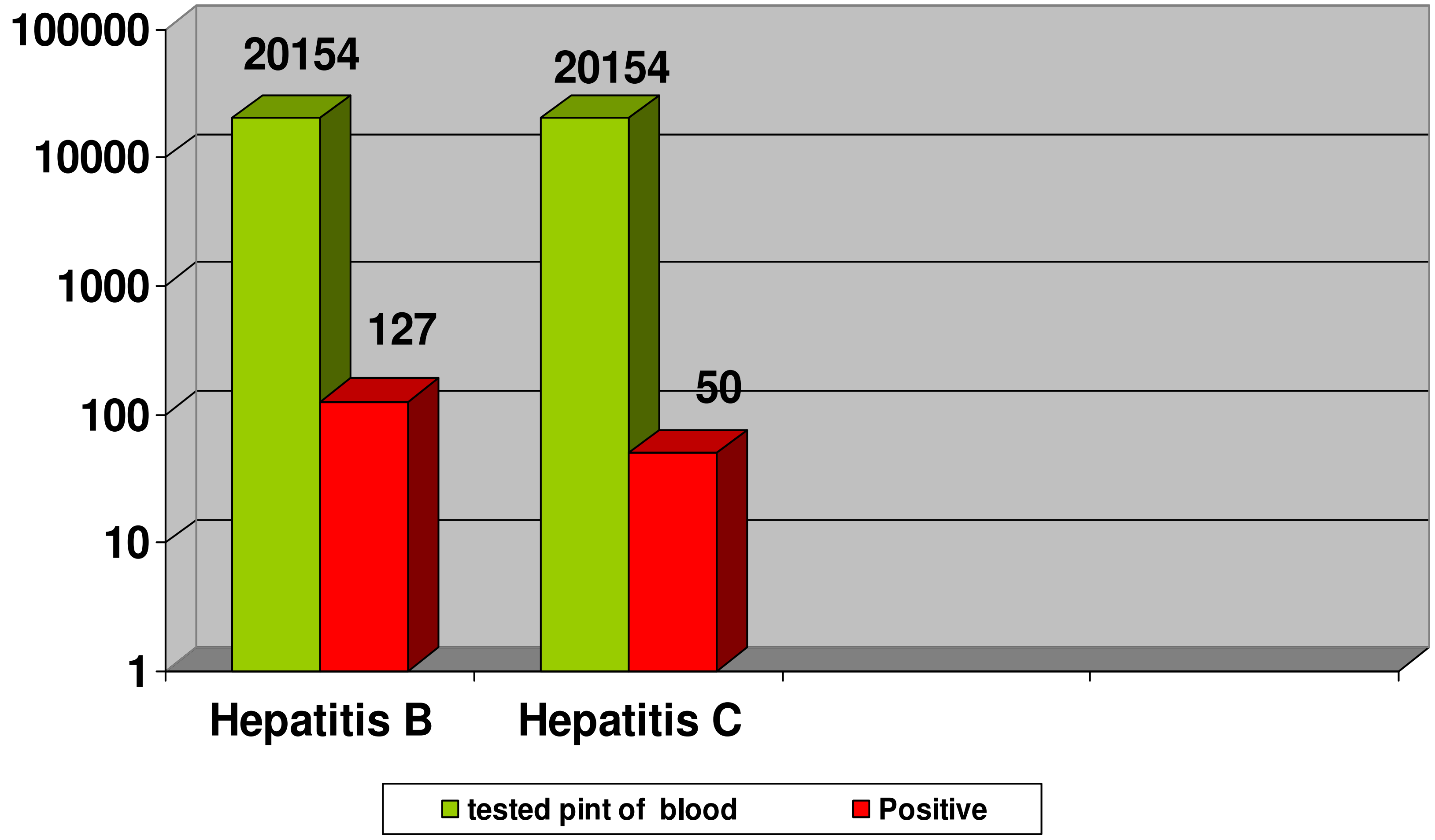

ژمارەی كوتانی كۆمەڵی مەترسیدار بە پێكوتەی هەوكردنی ڤایرۆسی جگەر جۆری (ب) لە هەولێر ساڵی 2007

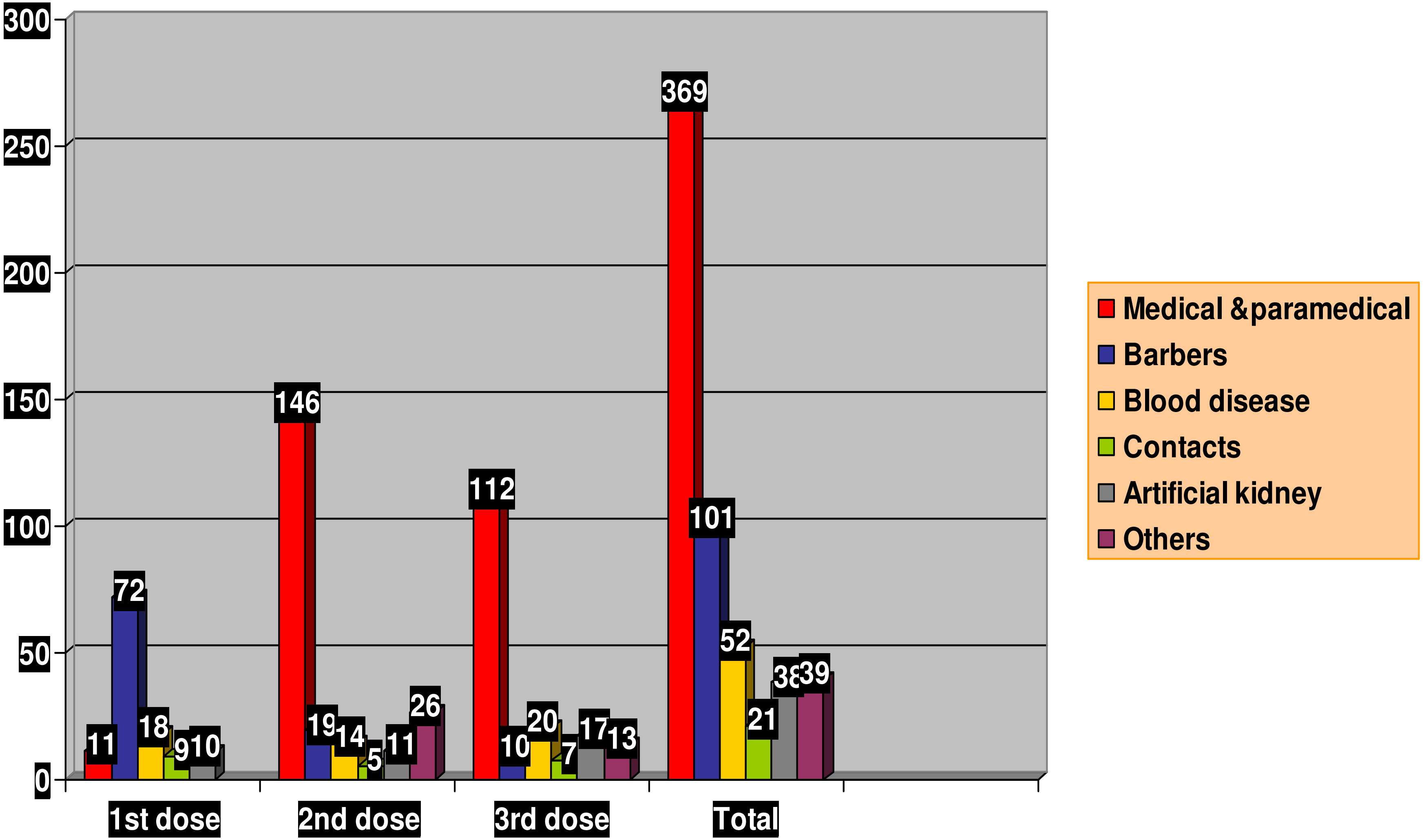

ژمارەی پشکنین و پۆزەتیفی ئەیدز بە پێی ساڵ لە پارێزگای هەولێر

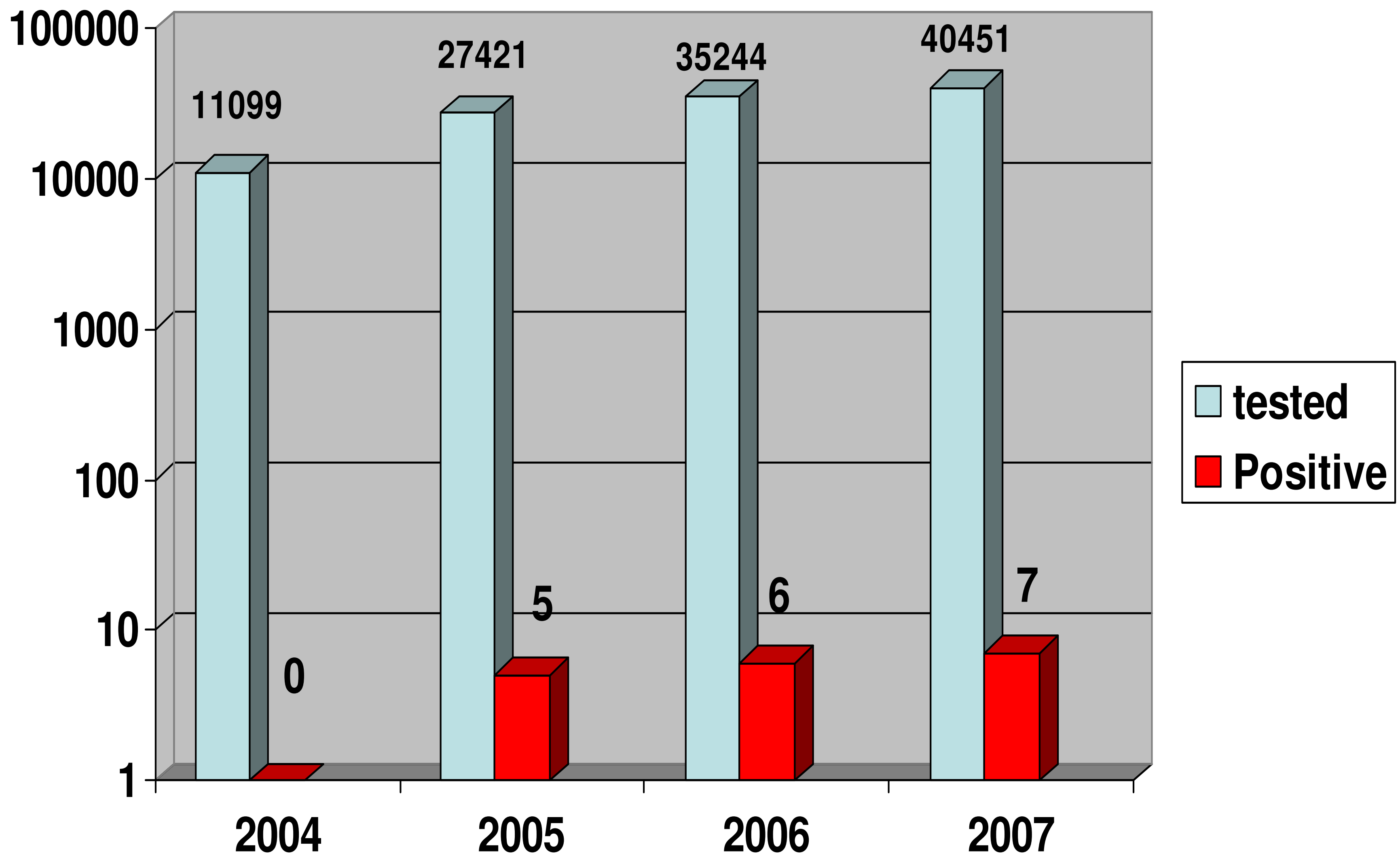

چالاکییەکانی پەتاگەری

- 129 سەردانی بەڕێوەبەرایەتییەکانی تەندروستی کراوە
- 200 سەردانی کاریگەر کراوە بۆ نەخۆشییەکانی سوورێژە و کۆکە ڕەشە و ئەیدز و هەوکردنی ڤایرۆسی جگەر و زاراوی بوون و تای خوێن بەربوون کوانی پیس.
- 183 دەرچوونی پەتاگەری ئێواران کراوە.
- 192 سەردانی کاریگەر کراوە بۆ نەخۆشخانەکان بۆ پەتاگەری AFP
- سوورێژە : پەتاگەری کراوە بۆ (29) منداڵ کە گومانی کۆلێرایان لێکراوە بەڵام هیچیان پۆزەتیف نەبوونە

پەتای کولێرا سالی 2007
ئامادەکاری و جالاکیەکانی کۆنترۆلکردنی

- وەرگرتنی نموونە لە دامەزراوە تەندروستییەکان تا لە 10٪ بۆ ڕادەی 60٪ پاش سەرهەڵدانی کۆلێرا لە کەرکوک .
- دامەزراندنەوەی لێژنەی کۆلێرا بە سەرپەرشتی بەڕێوەبەری گشتی لە مانگی نیسان
- دامەزراندنی ژووری عەمەلیات لە فەرمانگەی تەندروستی هەولێرلە مانگی ئۆکتۆبەر وە کۆبونەوەی بەردەوامی لیژنەی پاریزگا بەسەرۆکایەتی پاریزگاری هەولیر وە هەماهەنگي زۆر باش لەگەل فەرمانگەکانی پەیوەندیدار.
- ناردنی ڕێنمایی تەندروستی و پۆستەری پێناسەی کولێرا و چارەسەری بۆ هەموو دامەزراوە تەندروستییەکان .
- دروست کردنی 9 تیمی گەرۆک لە هۆبەی نەخۆشییە گوازراوەکان و خۆبەشەکانی بەشی پاراستنی تەندروستی بۆ پەتاگەری کۆلێرا

چالاکییەکان بەردەوامە

- سەردان وهۆشیارکردنەوەی ئەو خێزانانەی نەخۆشێکی کۆلێرایان لە ماڵدا هەبوو.
- ئەنجامدانی کۆڕی هۆشیاری تەندروستی بۆ کارمەندان و پزیشکان لەسەر کۆلێرا
- ئەنجامدانی دیمانەی تەلەفزیۆنی لە سەر نەخۆشی کۆلێرا
- دابەش کردنی پۆستەر لە سەر دامەزراوە تەندروستییەکان بە زمانی ئینگلیزی لەسەر چۆنێتی چارەسەرکردنی نەخۆشی کۆلێرا و پێناسەکەی.
- جرکردنی پشکنینی شۆینەگشتیەکان کە خۆاردەمەنی و ساردەمەنیان پێشکەش دەکرد
- پشکنینی هەموو ئەو کریکارانەی کە لە خواردنگەکان کاریان دەکرد.
- داخستنی مەلوانگاکان
- سەردان و پشکنینی کارگەکانی بەفر ئاوی کانزایی بەبەردەوامی
- جرکردن و زیادکردنی وەرگرتن و پشکنینی نمونەی ئاو لە ناوەو دەرەوەی شار.

Number of confirmed cholera cases and carriers in Erbil 2007 =256 case 21 carrier

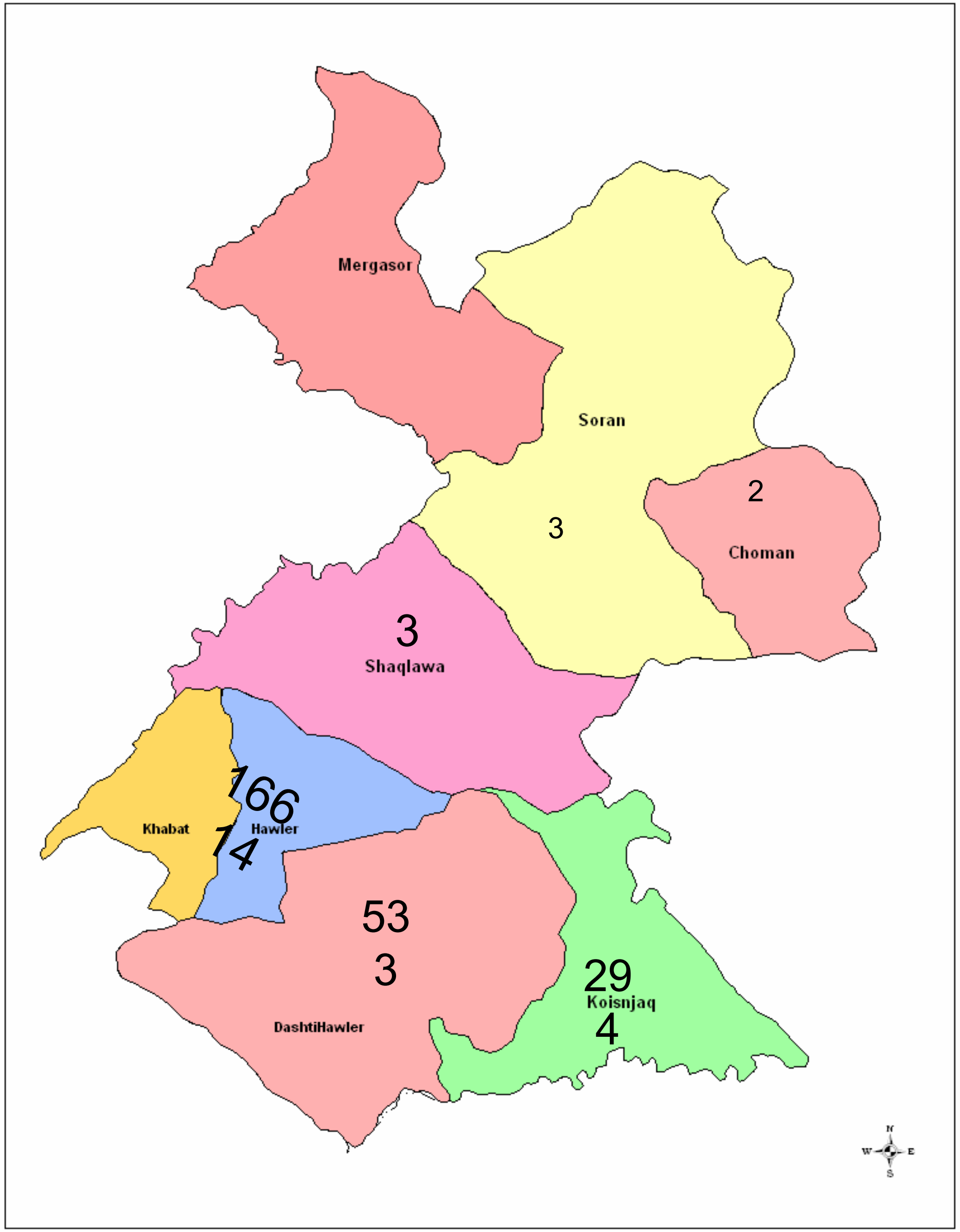

بڵاوبوونەوەی نەخۆشی کۆلێرا و هەڵگری کۆلێرا بە پێی تەمەن لە هەولێر 2007

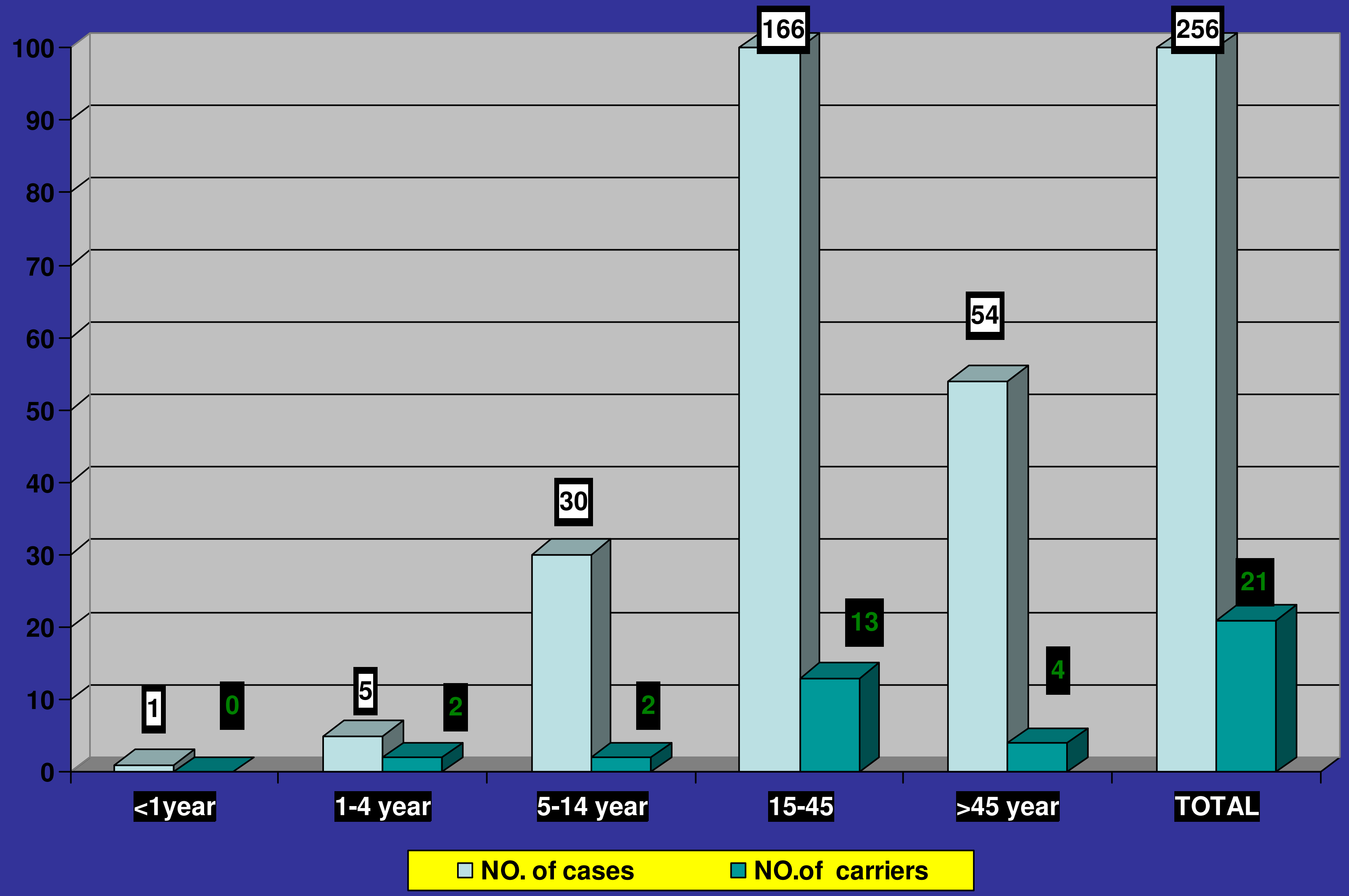

ژمارەی نەخۆشی سکچوون بە پێی هەفتەی نێو دەوڵەتی لە تەمەنی
>5 ساڵ و <5 ساڵ لە هەولێر 2007

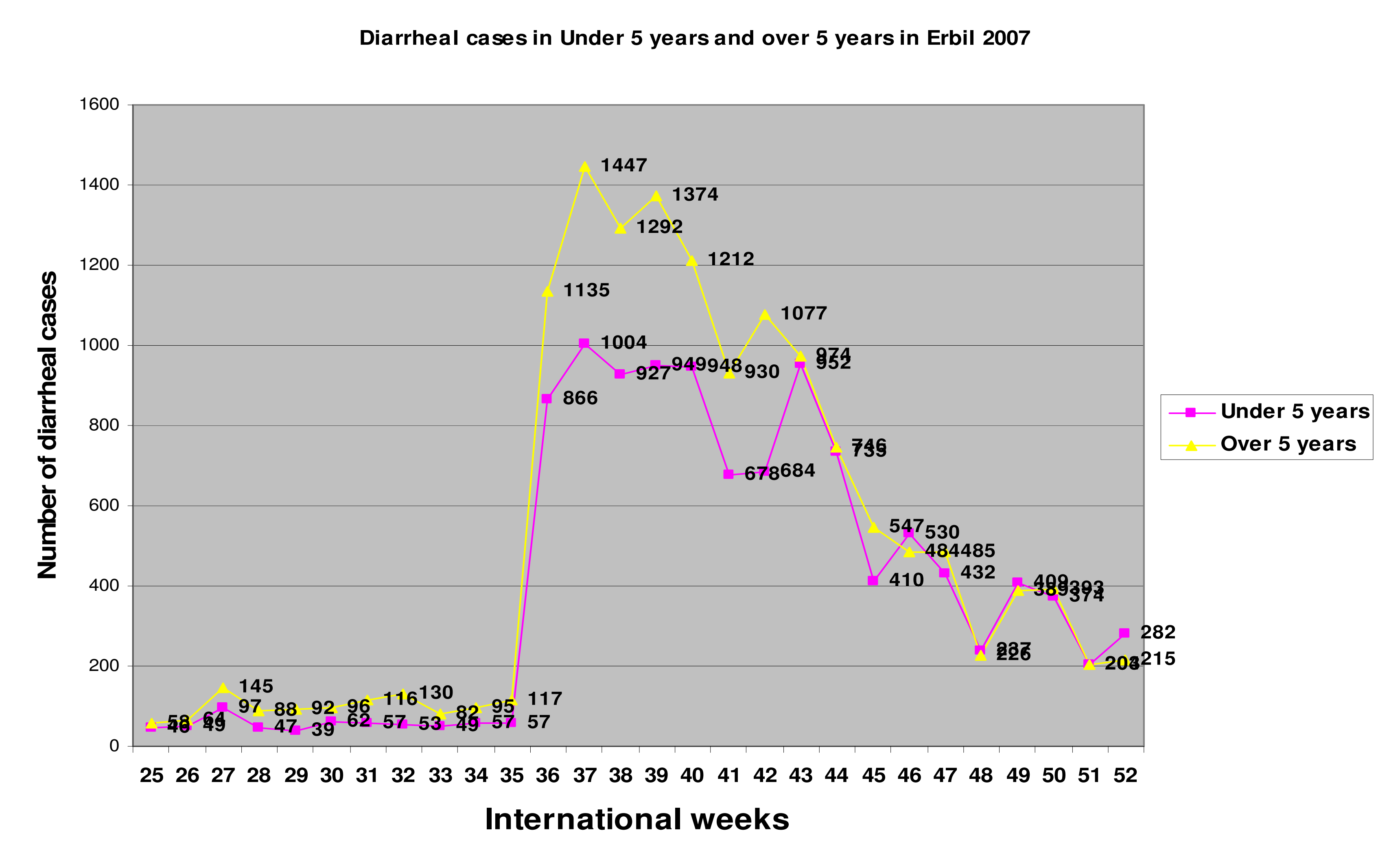

ڕێژە و کۆی گشتی ژمارەی نموونەی پیسایی وەرگیراو و ژمارەی ڕەوانی لە نەخۆش لە بەرواری 2007/1/1 – 2007/12/31

Diarrhea cases	Samples taken	% of samples
56461	8663	15.34%

چالاكیەكانی یەكەی مەلاریا لە 2007

- 45603 سلاید پشكیندراوە
- 3 تووشبوو هە بووە = 2 سۆران —سیدەكان — سەربیش
- - 1 لە دەرەوەی عیراق/ ئەسیوبی
- هەڵمەتی سلایدی خوێن 3316 سلاید وەرگیراوە هیچ تووشبویەک نەبوو
- هەڵمەتی رشاندن لە سالی 2007

	هەلمەتی 1	هەلمەتی 2
كەرتەكانی	3	2
گوندەكان	165	141
ژمارەی خانوو	10.923	3.707
ژمارەی دانیشتوو	70.942	23.614
ژمارەی ژوورەكان	69.570	29.762
K- Othrine	188.950كغم	93.750 كغم
رووبەری رشاندراو	1.709.100 م دوجا	997.452 م دوجا

دووکەڵی ئێواران

شاروجکەکان	شوێنی دووکەڵ	ماوەی رۆژانەی	ماوەی مانگ	مبید بەکارهاتوو
ناو شار / 1	هەموو گەرەکەکان	96 رۆژ	5 مانگ	288 لتر
ناوشار / 2	هەموو گەرەکەکان	84 رۆژ	5 مانگ	252 لتر
کۆمەلگاکان	کۆمەلگا	7 رۆژ	1 مانگ	21 لتر
سۆران	ناو سوران —رواندوز - خەلیفان	6 رۆژ	1 مانگ	18 لتر
هەریر	ناو هەریر —کۆمەلگای هەریر	5 رۆژ	1 مانگ	15 لتر
شەقلاوە	ناو شەقلاوە —بیرمام	5 رۆژ	1 مانگ	15 لتر
کۆی گشتی		203		609

چالاکییەکانی مێرووە پزیشکیە کان و قرتێنەرەکان

- سەردان و ڕشاندنی ناشتنی تەندروستی زبڵ وزاڵ 50 جار
- سەردان و ڕشاندنی سەربڕخانەی هەولێر هەفتانە لە مانگی نیسان تاکو مانگی تشريني دووەم
- ڕشاندنی(1390) دوکانی ناو بازاڕ و (1208) زبڵدانی ناو شاری هەولێر و کۆمەڵگاکانی دەوروبەری و بە ریوە بەرایە تیە تەندروستیە کان لە گەڵ (91) ماڵي هاولاتیان بە ڕووبەری (1340565م دووجا)
- پێکهێنانی یەکە و لیژنەی قەلاچۆکردنی قرتێنەرو مێرووە پزیشکییەکان لە کەرتەکانی سەر بە فەرمانگەی تەندروستی هەولێر

چالاکییەکانی مێرووە پزیشکیەکان و قرتێنەرەکان

- دابینکردنی ئامێری ڕشاندن و قرکەرەکان بۆ بەڕێبوەبەرایەتییەکان
- قەڵاچۆکردنی قرتێنەرەکان لە 4510 ماڵ لەکەرەکە كاني ناوشاروکومە ڵگاکان
- ڕشاندنی 224 گۆماو بە ڕووبەری 304510 مەتر دووجا
- قەڵاچکردنی قرتێنەرەکان و میروەبزیشکیە کا ن لە 257 فەرمانگەی حکومی و نا حکومي وقوتابخانەکان لە ناوشاروکۆمە لکاکان وبەریوەبەرایە تیە تەندروستیەکان
- قەڵاچۆکردنی قرتێنەرەکان و میروە بزیشکیە کان 18جار لە نەخۆشخانەکان و 92 بنکەي تەندروستي و5 بەریوەبەرایەتی بە روبەري168750م دوجا

چاودێری تەندروستی

ئامانجی گشتی

- چاودێری تەندروستی لەناو هەولێرو لە بەریوەبەرایەتیەکانی شارو شارۆچکەکانی سەربە پارێزگای هەولێر کۆمەڵێک چالاکی و ئیجرائات بۆ چاکترکردنی هەموو جۆرەکانی خواردن و خواردنەوە لە هەموو قۆناغەکان لە ئامادەکردن و دروست کردن تا گەیشتنی بە دەستی هاووڵاتیان بە رێگایەکی پاک و دروست دوور لە هەموو هۆیەکانی نەخۆشی . هەروەها پابەندبوون بە مەرجەکانی تەندروستی و کۆنترۆلی جۆری .
- سەردانی شوێنەگشتیەکان بەرێژەی (12) سەردان لە هەر ساڵێک.

ئەو شوێنە گشتیانەی کە چاودێری دەکرێن

- چێشتخانەکان و خواردنگەکان
- چایخانەکان و گازینۆکان
- نانەواخانەکان و سەمونخانەکان
- گۆشت فرۆشەکان و ماسی فرۆشەکان
- شیرنەمەنیەکان
- سەرتاشخانەکان
- بەروبوومی ئاژەلی
- ترشیاتەکان
- گەرماوەکان

- سینەماکان
- سەربڕخانەکان
- یانەکان
- کارگەکانی خۆراکی وەك(بەفر, ئاو, خوێ, خواردنەوە گازیەکان, ترشیات , شیرنەمەنی , شیرەمەنی , بەروبومی گۆشتی , بەروبومی خۆراکی،چەرەزاتەکان،چبس)

خــــواردن و خـــــواردنەوەي لە نـــــاو بــــــــــــــراو

2007

- خواردنەوە گازیەکان (630)کارتۆن
- تورشیات (88)کگم
- گۆشتی ئاژەڵ (250)کگم
- پەنیری سێ گۆشە (1320)پارچە
- شیرنەمەنی (852)کگم
- ئاوی لیمۆ (1300)کگم
- جۆرەها سەوزە (228)کگم
- **موَطای** هاوردە (209500)دانە
- بەروبومی خوراك(کوبە) (176)کارتۆن
- هەنگوین و مرەبای هاوردە(365)کگم
- بیرە (10) کارتۆن
- ماست و بەروبومی شیری(1612)کگم
- دەست بە سەر (60)تەن چای گیراوە و دراوە بە دادگا

شەربەت هەمەجۆر (5555)لتر
گۆشتی ماسی (18) کگم
گۆشتی مریشك (327)کگم
چبس (8808)دانە
برنج (17468)کگم
شەربەت هاوردە (1755)کارتۆن
سماق و بەهارات (1370)کگم
زەیت (22) کارتۆن
صاص و مایۆنێز (833)دانە
ئاوی قوتوبەند (424)دانە
چای (15) کارتۆن

چالاكیەكانی خاڵی سنوری حاجی ئۆمەران

- ئەم خاڵە كۆنترۆڵی هەموو كەلوپەلی خۆراكی دەكات كە دێت بۆ ناو هەرێم (24)كاتژمێر لە هەموو رۆژەكانی هەفتە كار دەكەن :
- ژمارەی ئۆتۆبیلی بارهەڵگری هاتوو بۆ ناو هەرێم(10421)
- پشكنینی بەكتریۆلۆجی و كیمیایی بۆ خۆراك(4114)
- پشكنینی فیزیایی بۆ خۆرك (6279)
- گەراندنەوەی (29520) تەن كەل و پەلی خۆراك لە بەر نەبوونی مەرجەكانی تەندروستی تایبەت بە كەل و پەلی خۆراك
- لە ناو بردنی (80000)چبس لە بەر ئەوەی بە كەڵكی خاردنی مرۆڤ نەدەهات

ئەم چالاكيانەي ئەنجام دراوە بۆ كرێكاراني شوێنە گشتيەكان

- 428 كرێكاری سەرتاشخانەكان و ئارایشتگاكان كوترا‌ون بە پێكوتەی H.B.S
- 3978 كرێكاری چێشتخانەكان كوترا‌ون بە پێكوتەی تایفۆئید
- 162 كرێكاری هۆتێلەكان پشكنینی ئایدز یان بۆ كرا‌وە
- 1615 كرێكار بەشداری لەسیمیناری رۆشنبیریدا كردووە
- 4748 كرێكار بلیتی تەندروستیان پێ بەخشرا‌وە دوای پشكنین
- 5263 كرێكار پشكنینی V.C بۆیان كرا‌وە

داخستني شوێنه گشتیەکان

- شوێنی داخراو لەبەر کەموکورتی
- مەرجەکانی تەندروستی 509
- داخستنی بێ کردنەوە 87
- لابردنی سەرپێچی کاران وەک
- (عەرەبانە . کوشک) 97

یەکەی ئاو

یەکەی ئاو لەفەرمانگەی تەندروستی بەهاوکاری گشت هۆبەو یەکەکانی تر و دەزگاکانی حکومەتی کوردستان توانیان بەزوترین کات کۆنترۆولی پەتای V.C بکەن ئەمەش بەشیک لەچالاکیەکانە

1- ئەنجام دانی کاری پەتا گەری لەسەر نەخۆشەکان و دراوسی و خزمەکانیان ی و کۆکردنەوەی نمونەی ئاو بۆ پشکنیینی V.C . کە 642ء نمونەی پشکنینی ئاو بۆ V.C ئەنجام درا و گشتیان نیگەتیف بوون . سەرەرای زیاد کردنی نمونە کانی تر .

2- دابەش کردنی حەبی پاک کردنوەی ئاو و جەلیکان وسەتل و سابون بۆ ئەم دیهاتانەی نەخۆشی لي سەری هەلدا . لەگەل دابەش کردنی سابون و حەب بەسەر مزگەوت و قوتابخانەکان لە 138 گوند . هەروها دابەش کردنی حەب و جلیکان ورینمای بەکارهینان بەپیی پیوست و بوون بەسەر گەرەکەکانی شارەوانی و دارەتوی نوی وسەرکاریز و قەتوی مامزاوە . سەرای دابین کردنی پیداویستی بۆ شاری کۆیە .

3-زیاد کردنی تیمەکان بۆ 9 تیم لەگەل بەکری گرتنی چوار ئۆتومۆبیل .

خشتەی کۆی نموونەی ئاو و ئەنجامی پشکنینی ژمارە و ڕێژەی پیس و کلۆرنەکراوەکان لە ناو پایتەخت و شاروشارچکە و کۆمەلگا و گوندەکان بۆ سالی 2007

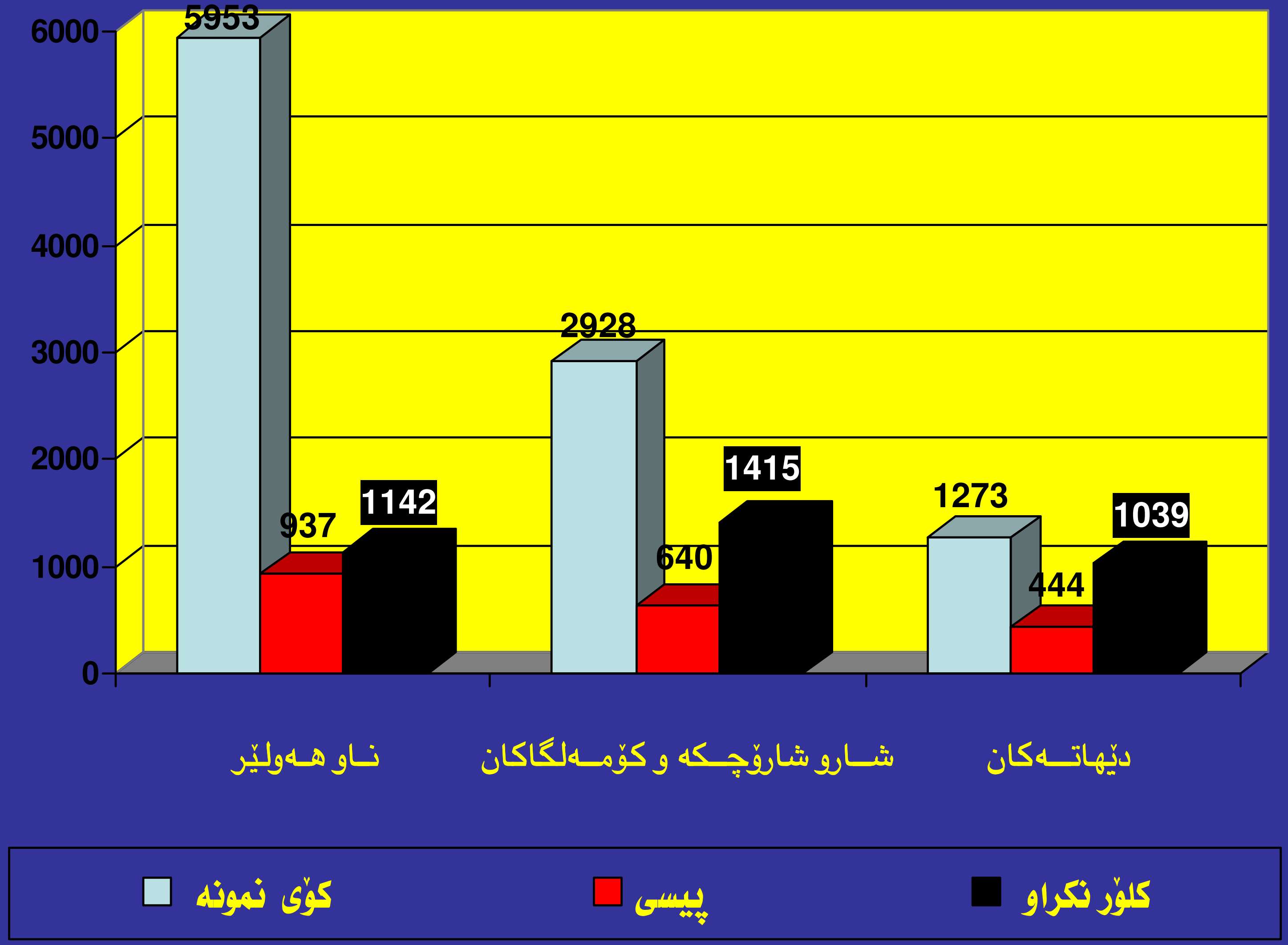

چاودێری دایک ومندال2007

- 16185 ئا فرەتی دووگیان کە یەکەم سەردانیان کردیە بۆ یەکەکانی چاودێری لە بنکەکان
- ژمارەی لە دایک بووان لەدە زکا تە ندروستیە کان ٪ 77
- جی بە جیّ کردنی دوو کۆبوونە لەگەڵ پزیشکەکانی یەکەی چاودێری ودانیشتنی روشەنبیری هە فتانە لەکەل ئافرە تی دووگیان وشیردەر
- جی بەجیّ کردنی رووپیوانی تەندروستی دایک ومندال لە مانگی کانونی دووەم کە جل رۆژی خایاند لە شەش تیم و بیست وچوار کارمەند پێک هاتبوو .
- جی بە جیّ کردنی رووپیوانی گەشەکردنی مندال تاکو سێ ساڵکە شەش رۆژی خایاند .
- جیّ بەجیّ کردنی جەردی مامانان وکەم کردنەوەی ژمارەیان لە 950 بۆ 430 مامان
- جی بەجیی‌کردنی خوولی فێرکردن بۆ کارمەندەکانی بەشی بەدخۆراکی لە بنکەکان .لە مانگی شەش بۆ بیست وپێنج کارمەند.
- دە ست نیشان کردنی بزیشک لە هە ر کە رتیک وەک بە ر برسی بە رنامە ی جاودیری فریاکە وتن بو لە دایک بوون.
- جی بەجی کردنی جەند خوول ودانیشتنی روشەنبیری بۆ مەبەستی ئامادە کردنی ن. شە قلاوە کە ببیتە ن. هاوریی مندال .(یەکەم نە خوشخانە لە کوردستان).

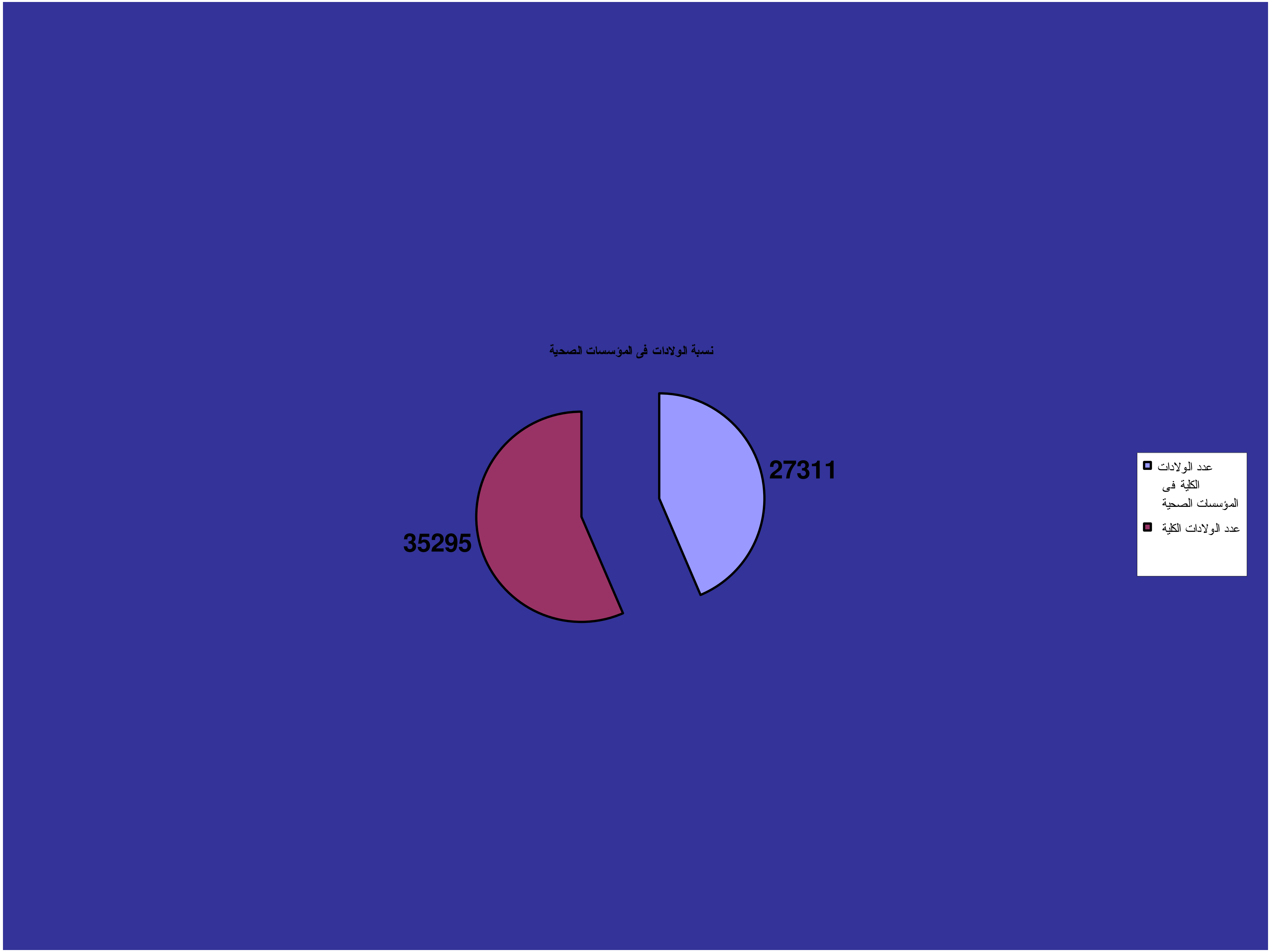
نسبة الولادات فى المؤسسات الصحية
27311
35295
عدد الولادات الكلية فى المؤسسات الصحية
عدد الولادات الكلية

پشكنینی سەرەتای شێرپەنجەی مەمك و ملی مندال دان

- ژمارەی ئەوئافرەتانەی كە پشكنینیان بۆ كراوە لە بنكەكان 16039
  كۆی گشتی ئافرەتەكان كە لە سەنتەر بینراینە 3857
- 253 مرەی مامۆگرافی
- 455سونار
- 13 حالەتی شێرپەنجە كە دەست نیشان كراوە
- pap smear 2095 وەركیراوە لە بنكەكان 850 لە نەخوشخانەی
  لە دایك بوون
- 174 كولبوسكوبی ، 81 پەنج بایۆپسی كۆن بایوپسی 14 هستروكتومی 7
- 1 حالەتی شیرپەنجە, 28 لەحالەتەكان بەدواجوونی پیویستە

هـــۆبـــەی تەندروستی قوتابخانەکان تەندروستی ددان وتەندروستی زانکۆ
2007

ئەم هـــۆبەیە هەڵدەستیت بەپێشـــکەش کردنی خزمـــەت گوزاری:

- پـاراســـتنی تەنـــدروستی
- وچارەســـــەر
- رۆشـــــنبیری تەندروســـــتی

بۆ دابیـن کردني بــارێکی تەندروســـتی گونجاو لەگشـــت قوتابخانەکان وکۆلیژو پەیمانگاکان.

چالاكيەكان:

لەماوەی سالی خوێندنی (2007) تیمی گەڕۆك لەگەل تیمی سەرپەرشتیارهەلستان بە سەرداني

ا-(93) باخچەی ساوایان

ب-(1406) قوتابخانەی سەرەتایی

ج-(342) قوتابخانەی ناوەندی ودواناوەندی

د-(6) قوتابخانەی تایبەت

ه-(2) خوێندنی ئیسلامی

و-(7) پەیمانگالەناو شاری هەولێر

ز-(48) كۆلیژسەر بە زانكۆی صلاح الدین وهەولێر پزیشكی

ح-(49) بەشە ناوخۆیی یەكانی كۆلیژەكان

لەكاتی سەر دانەكان هەلسان بەم كارانە :

1-پشكنيني ژينـــــــــگەلەروانگەی تەندروستی يەوە لەقوتـــــابخانەكان ((ئاودەســـتەكان,ئاوی خواردنەوە,ئـــاووهەوا,رۆناكی,گۆرەپانی قوتـــابخانە,تـــانكی ئـــاو,فرۆشـــگای قوتابخانە لەگەل چيشتخانەی زانكۆكان))

2- پشكنينی قوتابيانی لە هەموو بوارەكان بە:

أ- پشكنينی چاو بۆ وەرگرتنی پلەی كزي چاوو دەست نيشـــــان كردنی چاو كزەكان

ب- دە ست نيـشان كردنی نەخۆشي گویّ و گویّ گـرانی وەرەوانەكرنيان بۆ نەخۆشخانەی رزگاری بۆ چارەكردني.

ج- پشكنينی 5٪ پيسای قوتابيان بۆ دەستنيشان كردنی كرمی هەناو وە چارەسەركردنی تووش بوەكان .

د- دەسنیشان كردنی نەخۆشیەكانی پێست بەتایبەتی نەخۆشی ئەسپیی سەرو وەچارەسەركردنیان.

هـ- دەسنیشان كردنی گیروگرفتی پووك وددان وەرەوانـــە كردنیان بۆ بنـــكەی تایبـــــــــەت بۆچارەسەر كردنیان

و- دابەش كردنی (پاك كەرەوە) هیبتین بۆ گشت قۆناغەكانی خوێندن لە باخچەی ساوایان تاوەكو زانكۆ لە دەرەوە ناوەوەی شاری هەولێر بۆ رێگە گرتن لە نەخۆشی كۆلێرا.

3 - بلاوكردنەوەی رۆشەنبیری تەندروستی لەنێوان قوتابیان ودەستەی فێركردن لەرێگای ووتنەوەی وانە لە قوتابخانەكان.

4 - كردنەوەیتەندروستی چاوو وە دابین كردني ئامێری كۆمبیوتەر وسیت عەدەسات slit lamp بۆ ئاسان كردنی كارەكان لـــــــــــــــــــــــەم:

ا-بنكەی تەندروستی فرەنسۆ حریری. ب-بنكەی تەندروستی قوتابخانەكان

ج- بنكەی تەندروستی بارزان د- بنكەی تەندروستی سۆران

5- كردنەوەی خولـــــــی مەشق پێكردنی كارمەندانی تەندروســــــتی وپەروەردەیی لەكاتی پشـــــــوی هاوینـــــــداوەكاتی دەست پێكردنی خوێندن و كردنەوەی قوتابخانەكان .
6- كوتانی قوتابیانی تـــــــــازە وەرگیراو لەباخـــــچەی ساوایانوەقوتابخانەی سەرەتایي
7-كوتانی قوتابیانی كۆلیژە پزیشكیەكان بەكوتانی ڤایرۆسی جگەر.
8- دابەش كردنی پوستەر بۆ گشت قوتابخانەو زانكۆو پەیمانگ بۆ هوشیاری تەندروستی لە سەر نەخۆشی (كۆلیرا , ئایدز , زەرتك ئەنفلەوەنزەی باللندە , پاك و خاوێنی پوك وددان))

دەرئەنجام:

دوای پشكـــــــنینی(200521) قوتـــــابی لە كۆی(252572) قوتابی دەركەوت :
1- نەخۆشیەكانی چاوو (2,04٪)
(8500) مەرهەمی تیتر اســــاكلین (3500) قەترەی سولفا 20٪
2- كزی چاو (1,04 ٪)
3- نەخۆشیەكانی پێست (2,17٪) (ئەسپیً ی سەر و رشك)
دابەشكردنی (3480) شامپۆ دابینكرا بۆ چارەسەركردنیان
4- نەخۆشیەكانی گوێ (0,53٪)
5- گیرو گرفتی ددان (14,76٪)
لە كۆی پشكنینی (5505) قوتابي(813) قوتابی تووش بوون بە نەخۆشیەكانی ددان .

سوپاس بۆ گوێ رایەلیتان